Lietas Nr. C23075813
Lietas arhīva Nr. C-0240-14

2014. gada 3. aprīlī

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

MADONAS RAJONA TIESA

šādā sastāvā: priekšsēdētājs D.P. Kļaviņš

ar sekretāri I. Piņķi

2013. gada 21. martā un 3. aprīlī izskatīja atklātā tiesas sēdē Madonā, Avotu ielā-8, civillietu /pers. E/ prasībā pret /pers. F/ par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvojamās telpas.

Tiesas sēdē

konstatēts:

Prasībā norādīts, ka /pers. E/ 1994. gada 18.jūnijā noslēgusi dzīvojamās telpas īres līgumu Nr. 1987-97. Saskaņā ar šī līguma nosacījumiem Madonas pilsētas Dzīvokļu saimniecības pārvalde (šobrīd SIA ,,Madonas namsaimnieks") izīrējusi viņai dzīvojamo telpu, kura atrodas /adrese/. Augstāk minētajā īres līguma objektā //adrese/, 1997. gada 3. jūlijā atļāvusi dzīvot savam dēlam /pers. G/ kā ģimenes loceklim, kā arī šajā adresē atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai viņš deklarējis savu dzīvesvietu. Šajā dzīvojamajā telpā dēls /pers. G/ dzīvojis kopā ar savu laulāto, kas lietā norādīta kā atbildētaja-/pers. F/. /pers. G/ un /pers. F/ bija reģistrējuši laulību. Tā rezultātā Madonas pilsētas domes Madonas pilsētas dzīvokļu jautājumu komisija ar savu 2005. gada 14. aprīļa lēmumu (sēdes protokola *Nr.4 izraksts)* nolēma atļaut /pers. F/ reģistrēt dzīvesvietu dzīvoklī /adrese/, un attiecīgi ierakstīt /pers. F/ īres līgumā, norādot viņu kā īrnieces dēla sievu. Augstāk minētajā dzīvojamajā telpā dzīvo arī abu laulībā dzimušie bērni-/bērnu vārdi/. 2011. gada 4. jūnijā /pers. G/ mira. Šo faktu apliecina miršanas apliecība. Ievērojot apstākli, ka viņš bija miris vardarbīgā nāvē, tika uzsākts kriminālprocess. Tā rezultātā izmeklēšanas gaitā apstiprinājumu guva fakts, ka viņu faktiski nogalinājusi /pers. F/, t.i., viņa sieva un bērnu māte.

Saskaņā ar pienākumiem, kurus saskaņā ar noslēgto īres līgumu ir uzņēmusies, ir atbildīga par dzīvokļa īres maksas un arī komunālo maksājumu savlaicīgu samaksu. Ņemot vērā apstākli, ka dzīvojamajā telpā dzīvo atbildētāja, uzskata, ka arī viņai ir saistoši īres līguma noteikumi, kuri būtu jāpilda. Pilngadīgajiem ģimenes locekļiem solidāro atbildību kopā ar īrnieku par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām nosaka likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10. panta otrā daļa.

Saskaņā ar 1994. gada 18. jūnijā noslēgto īres līgumu, īrnieka ģimenes locekļiem, kas dzīvo kopā ar īrnieku, ir noteiktas visas tiesības un pienākumi, kas paredzēti šajā īres līgumā, t. sk., maksājumu veikšana, kuri uzskaitīti augstāk minētā līguma 2. sadaļā, tātad no līguma satura izriet arī īrnieka ģimenes locekļa pienākums maksāt īres maksu un maksu par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem.

Neskatoties uz vairākkārtējiem aizrādījumiem un lūgumiem, atbildētāja joprojām nepilda savus pienākumus, kuri izriet no īres līguma, un attiecas arī uz viņu. Tā rezultātā viņa nepilda savus pienākumus un nekādā mērā ar saviem līdzekļiem nepiedalās maksājumu veikšanā par dzīvojamo telpu /adrese/ levērojot iepriekš minēto, ir spiesta lūgt atbildētāju izlikt no šīs dzīvojamās telpas, vēršoties savu tiesību aizstāvībai tiesā Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Uzskata, ka atbildētāja var apdraudēt viņas ģimeni, ņemot vērā augstāk minētos un kriminālprocesuālajā kārtībā iegūtos pierādījumus un tiesas nolēmumu par /pers. G/ miršanas apstākļiem un /pers. F/ nodarījuma juridisko kvalifikāciju.

Lai iespēju robežās nodrošinātu dēla /pers. G/ ģimenei iespējami labākus sadzīves apstākļus, viņa kopš 2009. gada 30. decembra faktiski dzīvo /adrese 2/. Tā kā viņas dēls /pers. G/ ir miris, atbildētāja nerūpējas par dzīvokli, neveic maksājumus, uzskata, ka viņa pati varētu dzīvot šajā dzīvojamajā telpā, taču nevar to realizēt vairāku apsvērumu dēļ. Neskatoties uz savu vēlmi atgriezties šajā dzīvoklī, tas būtu ļoti smags emocionāls pārbaudījums, turklāt redz faktiskus draudus savai dzīvībai.

Papildus norāda, ka attiecībā uz dzīvokļa īres un komunālo maksājumu segšanu ir izveidojies ievērojams parāds uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi, kuru veido:

1) maksājumu parāds par dzīvokļa īri Ls 1625,63;

2) maksājumu parāds par ūdeni Ls 17,31.

Minētā parāda summa izveidojusies laika periodā, t.i., kopš šajā dzīvoklī mitinās atbildētāja.

Pirms deklarēt savu dzīves vietu /adrese/, atbildētāja bija deklarējusi savu dzīves vietu pie mātes /adrese 3/. Arī šobrīd neredz šķēršļus, lai atbildētāja varētu gan reāli dzīvot šajā adresē pie mātes, gan arī atbilstoši likumam tur deklarēt savu dzīves vietu.

Ievērojot apstākli, ka sarunu ceļā ar atbildētāju nav iespējams atrast risinājumu, pie kam atbildētāja neizrāda nekādu iniciatīvu šo jautājumu risināšanā, t.i., nestrādā algotu darbu, nerisina dzīvokļa jautājumu, izmantojot sociālo dienestu piedāvātās iespējas, viņa nevar atrisināt šo savu tiesību aizstāvības jautājumu sarunu ceļā. Tā rezultātā spiesta griezties tiesā.

Papildus grib norādīt, ka ir griezusies pēc palīdzības un situācijas iespējami labāka tiesiskā risinājuma sakarā Madonas pilsētas dzīvokļu komisijā. Augstāk minētā institūcija šo jautājumu, balstoties uz viņas iesniegumu, skatīja 2013. gada 13. jūlijā, ar savu lēmumu atsakot anulēt ziņas par atbildētājai reģistrēto dzīvesvietu pašvaldībai piederošajā īpašumā /adrese/, kā arī vienlaicīgi norādot uz nepieciešamību griezties tiesā ar prasību par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvojamās telpas, kā arī zaudējumu piedziņu.

Prasība celta, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1. pantu, Civilprocesa likuma 92. pantu, 93. panta pirmo un otro daļu, 43. panta 4. daļu ,,Likuma ,,Par dzīvojamo telpu īri" 10. pantu, 10.^{1} panta pirmās daļas 1. punktu, 2. punktu, 3. punktu.

Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāve /pers. H/ prasību uzturēja pilnā apmērā un paskaidroja, ka atbildētāja regulāri nenorēķinās par sniegtajiem pakalpojumiem. Rezultātā uzkrājies parāds Ls 295,33 apmērā. Līdz ar to prasītājai ir pamats griezties tiesā, jo atbildētāji nepilda īres līguma uzliktos pienākumus un uzņemtās saistības. Atbildētāja pati grib dzīvot šajā dzīvoklī.

Atbildētāja/pers. I/ tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību neatzīst**,** savu iespēju robežās maksā par īri un komunālajiem pakalpojumiem. Strādā pagaidu darbus pašvaldībā, kura nopelnītos līdzekļus novirza parāda samaksai. Ja gadījumā tiek izlikta, grib, lai tiktu ierādīta cita dzīvojamā platība.

Prasītājas uzaicinātā lieciniece /pers. J/ tiesas sēdē par lietas apstākļiem neko liecināt nevarēja.

Tiesa, noklausījusies pušu paskaidrojumus un lieciniece liecības tiesas sēdē, iepazinusies un novērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā nepastāv strīds par to, ka ir izveidojies parāds, un ka atbildētāja nav regulāri veikusi maksājumus par īri un citiem pakalpojumiem.

No 1994. gada 18. jūnijā noslēgtā līguma par dzīvojamo telpu īri redzams, ka /pers. K/ (tagad /uzvārds/ l.lpp.11), apņēmusies norēķināties par īri līdz katra mēneša 20. datumam (l.lpp.7-10.). Noslēgtais īres līgums ir spēkā esošs.

Saskaņā ar lietā iesniegto parāda aprēķinu uz lietas izskatīšanas brīdi parāds par īri un apsaimniekošanu sastāda Ls 1020,04, bet parāds par ūdeni Ls 32,61 (l.lpp. 14,13). Parāds izveidojies par laika periodu, sākot no 2008. gada līdz 2013. gada oktobrim.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.^{1} pants nosaka, kaīrnieks ir tiesīgs prasīt viņa ģimenes locekļa dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no tās bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas, ja:

1) šis ģimenes loceklis vairāk nekā trīs mēnešus nepilda dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktās saistības;

2) šis ģimenes loceklis izturas pret dzīvojamās telpas īrnieku, viņa ģimenes locekli vai citu dzīvojamā telpā dzīvojošu personu ar rupju necieņu.

Tiesa uzskata, ka atbildētājas rīcībā ir saskatāmas likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.^{1} panta pirmajā un otrajā daļā minētās pazīmes.

Tāpat tiesa uzskata, ka attiecībā pret atbildētājas ģimeni būtu piemērojami likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{2} panta trešās daļas nosacījumi.

Tiesā saņemts Madonas novada bāriņtiesas paskaidrojums, kurā norādīts, ka bāriņtiesa, aizstāvot bērna intereses, norāda, ka /pers. F/ ģimene ar nepilngadīgiem bērniem nav izliekama no dzīvokļa bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas (l.lpp. 25).

Likuma „Par pašvaldībām" 15. panta 9. punkts nosaka, ka pašvaldībai ir pienākums sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, tāpat likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" un „Par dzīvojamo telpu īri" normas nosaka pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā sociāli neaizsargātajiem iedzīvotājiem.

Sakarā ar minēto atbildētāja pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā ir tiesīga lūgt pašvaldību ierādīt viņai citu dzīvošanai derīgu telpu, kā arī vajadzības gadījumā lūgt apturēt sprieduma izpildi.

Iesniedzot prasību tiesā, prasītāja lūgusi viņu atbrīvot no valsts nodevas samaksas, iesniedzot prasības pieteikumu. Gan prasītājai, gan atbildētājai ir piešķirts trūcīgas personas statuss (l.lpp. 33,34).

Izvērtējot pušu ienākumus, viņu materiālo stāvokli, un to, ka atbildētājas apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, tiesa uzskata, ka puses ir atbrīvojamas no valsts nodevas un ar lietas vešanu saistīto izdevumu samaksas sakaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta 4. daļu.

Pamatojoties uz teikto un vadoties no Latvijas Republikas likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.^{1} . panta 1. daļas, 2. daļas, 28.^{2} panta, Civilprocesa likuma 190., 193., 195., 199. panta, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

1. izbeigt /pers. F/, personas kods /personas kods/, dzīvojamās telpas lietošanas tiesības uz dzīvojamo telpu /adrese/;

2. izlikt /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. M/, personas kods /personas kods/, /pers. N/, personas kods /personas kods/, no dzīvojamās telpas /adrese/ ierādot dzīvošanai citas dzīvojamās telpas.

Atbrīvot puses no valsts nodevas un ar lietas vešanu saistīto izdevumu samaksas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā divdesmit dienu laikā, iesniedzot sūdzību Madonas rajona tiesā.

Tiesnesis D.P. Kļaviņš